

Tarkastuslautakunta

Aika 21.05.2024 klo 17:32 - 21:11

Paikka Kunnanvirasto, kokoushuone Timo

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 41	Kokouskäytännöt sekä laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 42	Kahden pöytäkirjantarkastajan valinta	4
§ 43	Kokouksen työjärjestys	5
§ 44	Nurmijärven kunnan tilintarkastuskertomus 2023, tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 2023	6
§ 45	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023	15
§ 46	Kehitys- ja keskusteluasiat	16

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Toikkanen Hannu, VAS Anttila Jukka, KESK Alanne Pinja, PS Halonen Tiina, KD Elki Anita, VIHR Salminen Jari, KOK Suominen Osmo, SDP Salminen Anne	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen varajäsen jäsen jäsen pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Paulanto Tuulia, VIHR		
Muu	Luoma Mikko	tilintarkastaja	läsnä klo 17.32-18.15

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jari Salminen ja Osmo Suominen.

Käsitellyt asiat

41 - 46

Allekirjoitukset

Hannu Toikkanen
puheenjohtaja

Anne Salminen
pöytäkirjanpitäjä

Jari Salminen
pöytäkirjantarkastaja

Osmo Suominen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Nurmijärven kunnan internetsivuilla 29.05.2024

Kokouskäytännöt sekä laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tarkastuslautakunta 21.05.2024 § 41

Kunnan tilintarkastussäännön mukaan lautakunnan kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä. Hallintosäännön mukaan toimitella pitää kokouksena päättämäärän aikana ja paikassa. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat (asialista). Asialista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä.

Hallintosäännön 131 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, mikäli mahdollista vähintään neljä kalenteripäivää ennen kokousta.

Kuntalain mukaan toimitella on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Todetaan tämä kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kahden pöytäkirjantarkastajan valinta

Tarkastuslautakunta 21.05.2024 § 42

Pöytäkirjan tarkastajat valitaan lautakunnan jäsenistä kokouskohtaisesti aakkosjärjestyksessä. Kokouksen pöytäkirja tarkastetaan viikon kuluessa lautakunnan kokouksesta.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Valitaan kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Jari Salminen ja Osmo Suominen.

Päätös

Valittiin kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Jari Salminen ja Osmo Suominen.

Kokouksen työjärjestys

Tarkastuslautakunta 21.05.2024 § 43

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Nurmijärven kunnan tilintarkastuskertomus 2023, tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 2023

Kunnanhallitus 25.03.2024 § 46

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä lisäksi konsernitilinpäätös.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Sen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Siinä on annettava myös tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Siihen on sisällytettävä selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä. Lisäksi siinä on tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Liikelaitoksen tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan soveltuvin osin samoja yleisohjeita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Tarkastuslautakunta antaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi valtuustolle ja tekee esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus. Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksensa valtuustolle erikseen.

Kunnan toiminnan ja talouden toteutuminen tilikaudella 2023

Nurmijärven kunnan tilikausi 2023 päättyi 23,1 milj. euron positiiviseen tulokseen, joka on kunnan historian paras tulos. Kunnan tilinpäätösennuste muuttui merkittävästi alkuvuoden aikana, kun ensimmäisessä osavuosisikatsauksessa arvioitiin vielä laajasti käyttötalousmenojen kasvavan

inflaation ja palkankorotusten vuoksi, mutta toisessa osavuosikatsauksessa ennuste parani 13,6 milj. euroa Kesko Oyj:n tonttikaupan myötä.

Kunnan palvelutuotannon nettomenoja kuvaava toimintakate oli 97,4 milj. euroa. Toimintakate pieneni edellisvuodesta 143,2 milj. euroa, joka selittyy pääasiassa sote-uudistuksen myötä kunnan järjestämismenon poistuneilla sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoiminnan kustannuksilla. Kunnan omassa jäljelle jääneessä palvelutuotannossa nettomenot pienentyivät 1,7 milj. euroa. Mikäli tästä jätettäisiin pois Kesko Oyj:n tonttikaupan vaikutus, olisi nettomenojen kasvu ollut noin 13,7 %:a, eli 13,5 milj. euroa. Kasvu selittyy kunta-alan palkkaratkaisun myötä kasvaneista henkilöstömenoista, inflaation myötä nousseilla palvelukustannuksilla ja rakentamiskustannusten nousun sekä korkoympäristön kiristymisen vuoksi viilentyneen rakentamisen vaikutuksista maanmyyntien luovutusvoittoihin.

Verotuloja kertyi yhteensä 115,2 milj. euroa. Verotulot pienenevät edellisvuodesta 107,4 milj. euroa. Pienentyminen johtuu edellä mainitusta sote-uudistuksesta ja sen vaikutuksesta kuntien tulorahoitukseen. Kuntien verotuloista siirrettiin 12,64 prosenttiyksikköä vastaava osuus sote-menojen kattamiseksi, mutta tämä ei riittänyt kattamaan sote-menojen kasvua, jolloin puuttuvat eurot otettiin kuntien valtionosuuksista. Kunnallisverot pienentyivät 104,3 milj. euroa edellisestä vuodesta ja osuus yhteisöveron tuotosta 4,0 milj. euroa. Kiinteistövero kasvoi 1,0 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvua selittää rakennuskustannusten kallistuminen, joka on vaikuttanut rakennusten jälleenhankinta-arvioihin ja siten myös verotusarvioihin.

Valtionosuuksia kertyi yhteensä 31,7 milj. euroa. Valtionosuudet pienentyivät edellisestä vuodesta 14,2 milj. euroa. Pienentymistä selittää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoiminnan palvelujen järjestämismenon siirtyminen hyvinvointialueille, jonka seurauksena kuntien rahoituksesta poistui aikuisväestöstä maksettava valtionosuus.

Rahoitustuottojen ja -kuluja netto oli tilinpäätöksessä 0,3 milj. euroa negatiivinen, joka on noin 1,7 milj. euroa edellisvuotta heikompi. Korkomenot toteutuivat huomattavasti edellisvuotta korkeampina, mutta samalla muissa rahoituskuluissa koronvaihtosopimusten kautta saatu positiivinen kassavirta pehmensi rahoituskulujen kasvua.

Poistot asettuivat 22,4 milj. euroon kasvaen edellisvuodesta 2,8 milj. euroa. Arvon alentumisiin kirjattiin Urheilupuiston koulu, Syrjälän koulu ja päiväkotit, jotka olivat yhteensä noin 3,3 milj. euroa. Edellisenä vuonna tehtiin 1,2 milj. euron alaskirjaus Rajakaaren osalta.

Satunnaisiin kuluihin kirjattiin tulosvaikutteisesti Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän lakkauttamiseen ja purkamiseen liittyvä 0,2 milj. euron kulukirjaus.

Kunnan tilikauden tulos asettui 23,1 milj. euroon. Tilikauden tuloksesta on ehdotettu tehtävän 8,0 milj. euron investointivaraus, jonka jälkeen tilikauden ylijäämä asettuu 15,1 milj. euroon.

Kunnan investointitaso laski hieman edellisvuoden tasosta investointien omahankintamenoa asettaessa 35,0 milj. euroon. Merkittäviä investointeja talonrakennushankkeiden osalta olivat Rajamäen kampus, Klaukkalan jäähallin kunnostusprojekti, kunnanviraston muutostyöt sekä helmikuussa 2023 valmistunut Lepsämän koulun uudisrakennus. Vaikuttavimpana

suunnitteluhankkeena oli Klaukkalan palveluverkon hankesuunnitelman laadinta. Kunnallistekniikan merkittäviä investointeja olivat mm. Lepsämäntien parantaminen Vanha-Klaukan alueen kohdalla, Heinojan alue, Kylänpään alue sekä Rajamäentien-Raalan risteysalue.

Kunnan lainakanta asettui 194,2 milj. euroon. Velkaantuminen hidastui vuosina 2020-2022 aiempien vuosien tasosta valtion koronatukien ansiosta ja vuonna 2023 poikkeuksellisten kertaluonteisten erien ansiosta lainakantaa saatiin pienennettyä. Velkaantumisen hidastumiseen ovat vaikuttaneet myös investointien toteutuminen suunniteltua pienempinä ja verotulojen parantuminen ennakoarvioista. Lainakanta pienentyi vuonna 2023 33,7 milj. euroa. Pitkäaikaisten lainojen vähennys oli 16,1 milj. euroa ja lyhytaikaisten lainojen nettovähennys oli 17,6 milj. euroa.

Tilinpäätöslaskelmien tunnuslukujen vertailuun edelliseen vuoteen nähden vaikuttaa merkittävästi sote-uudistus ja tulorahoitusta parantaneet poikkeuserät. Talouden tunnuslukujen perusteella kunnan taloudellinen asema on jossakin määrin muuttunut sote-uudistuksen seurauksena. Kunnan talouden vakavaraisuutta kuvaava omavaraisuusaste parani edellisvuoden 35,5 prosentista 41,1 prosenttiin. Tasapainoisen talouden omavaraisuusaste tulisi olla vähintään 50 prosenttia. Kunnan lainojen ja käytettävissä olevien tulojen välistä suhdetta kuvaava suhteellinen velkaantuneisuus nousi 90,9 prosentista 126,3 prosenttiin. Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman maksuun. Sote-uudistus kasvatti kunnan suhteellista velkaantumista, kun käytössä olevat tulot pienenivät huomattavasti, mutta vanhat vastuut säilyivät kunnalla velkojen osalta. Kunnan tulorahoituksen riittävyttä vieraan pääoman korkokuluihin ja pääoman lyhennyksiin kuvaava laskennallinen lainanhoitokate parani merkittävästi edellisvuodesta asettuen tyydyttävälle 1,9 tasolle. Tunnusluvut tulevat tulevaisuudessa heikkenemään huomattavasti kunnan velkaantumisen seurauksena, joka osaltaan vahvistaa kunnan taloudellisen aseman olevan haastava.

Kunnan talouden suuntaa pyritään kääntämään valtuuston päivittämällä kestävä kasvun NUUKA-ohjelmalla (KV 40&73/2023). Ohjelmalla tavoitellaan 6,7 milj. euron pysyviä säästöjä ja tulorahoituksen muutokset huomioiden tavoitellaan 9,0 milj. euron kokonaisvaikutusta vuosina 2024-2026. Mikäli ohjelman toimenpiteet toteutuvat ennakoitusti, saadaan kunnan talous aiempien mallinnojen mukaan pidettyä ylijäämäisenä vuosikymmenen loppuun asti. Tilannetta arvioidaan tasaisin väliajoin uudelleen ja päivitetään talouden pitkän aikavälin ennustetta. Ennusteessa keskeisiksi epävarmuustekijöiksi tilinpäätöshetkellä nousee taloussuhdanteen kehittyminen lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä, kunnan käytössä olevien kiinteistöjen heikon kunnan edellyttämät lisäinvestoinnit tulevina vuosina ja näiden vaikutus kunnan velkaantumiseen ja korkokustannusten kehittymiseen. Mikäli kunta velkaantuu nykyisiä ennusteita nopeammin ja suuremmin, on tällä välitön vaikutus kuluvan vuosikymmenen kehitysnäkymiin.

Nurmijärven kuntastrategian toteutuminen, valtuustokauden puoliväliarviointi

Käynnissä olevan valtuustokauden puolivälissä tarkastellaan [Nurmijärven kuntastrategian 2022–2030](#) toteutumista. Tarkastelu auttaa kohdentamaan resursseja valtuustokauden toiselle puolikkaalle. Strategian toteutumisen valtuustokauden puoliväliarviointi on osa Nurmijärven kunnan vuoden 2023 tilinpäätöstä. Puoliväliarvioinnista saadut kommentit tarkastuslautakunnalta sekä valtuustoryhmiltä huomioidaan mahdollisena strategian päivittämisenä. Mahdollinen strategian päivitys toteutetaan vuoden 2025 talousarvion laadinnan ja päätöksenteon yhteydessä.

Nurmijärven kuntastrategia tähtää paremman arjen ilmiöön (visio), jota tavoitellaan kolmen teemakokonaisuuden kautta. Hyvinvoinnin, asumisen ja elinkeinojen teemat puolestaan jakautuvat kahteen tarkempaan painopisteeseen. Teemoja toteutetaan ja arjen ilmiöön tähdätään nurmijärveläisen tekemisen tavan eli asukas- ja asiakaslähtöisyyden, vastuullisuuden ja rohkeuden avulla.

Valtuustokauden 2021–2025 ensimmäisellä puolikkaalla kaikkia kolmea teemaa on toteutettu monipuolisesti ja teemat ovat yleisesti ottaen kehittyneet positiiviseen suuntaan. Myös paremman arjen ilmiön toteutuminen ja ylläpitäminen voidaan nähdä toteutuneen ja pysyneen hyvän asukastyytyväisyyden kautta. Paremman arjen ilmiön toteutuminen tulee kuitenkin nähden vuosia kestävä jatkumona, eikä tavoitetta ole mielekästä merkitä valmistuneeksi yhden valtuustokauden tai tämän puolikkaan aikana.

Nurmijärveläisen tekemisen tavan osalta valittujen toimintaperiaatteiden voidaan nähdä olevan edelleen ajankohtaisia, mutta näiden toteutumiseen tulee kiinnittää huomiota.

Yleisesti voidaan todeta kaikkien strategiaan kuuluvien kokonaisuuksien kehittyneet myönteiseen suuntaan. Monet eri teemoihin ja toimintaperiaatteisiin kirjatut tavoitteet ovat kuitenkin luonteeltaan pitkälle tulevaisuuteen katsovia ja myös toimintaympäristön muutokset vaikuttavat kehityskulkuihin. Näin ollen tavoitteita ei ole mielekästä merkitä valmistuneeksi valtuustokauden puolivälissä tai yhden valtuustokauden aikana, vaan suotuisan kehityssuunnan saavuttaminen ja ylläpito ovat pitkäjänteistä työtä.

Alla strategian osien toteutuminen tiivistetysti. Laajempi strategian toteutumisen valtuustokauden puolivälisarviointi on liitteenä.

Paremman arjen ilmiö -vision toteutuminen 📄

Vision toteutumista seurataan nurmijärveläisten asuinkuntatyytyväisyyden kehittymisellä, joka koostuu asukkaiden onnellisuudesta ja tyytyväisyydestä asuinkuntaansa sekä tämän kuntapalveluihin. Lisäksi seurataan kunnan suositteluindeksin kehitystä sekä kunnan läheiseksi tuntemien asukkaiden osuuden kehitystä.

Vuotuisesta vaihtelusta huolimatta on nurmijärveläisten asuinkuntatyytyväisyys pysynyt vuoden 2020 lähtötason tuntumassa. Vuonna 2023 asuinkuntatyytyväisyyden arvosana oli 3,5/5. Myös koettu onnellisuus Nurmijärvellä asumisesta on pysynyt tasaisempuna. Osuus on kuitenkin laskenut. Sen sijaan kunnan suositteluindeksi on selvästi laskenut. Samoin Nurmijärven läheiseksi kokevien osuus.

Yksityiskohtaisempien tulosten kriittisyydestä huolimatta nurmijärveläisten tyytyväisyys asuinkuntaansa on varsin hyvällä mallilla. Kokonaistyytyväisyyden hyvä arvosana muistuttaa siitä, että kriittisyydestä huolimatta asiat ovat varsin hyvin. Ja ehkä juuri se tuottaa paremman arjen ilmiötä. Strategisten mittareiden kehitys kannustaa valtuustokauden toisella puolikkaalla jatkamaan Nurmijärven vahvuuksien kehittämistä entistäkin paremmiksi ja työstämään tarkempia toimenpiteitä tukemaan haluttua kehityssuuntaa.

Hyvinvoiva Nurmijärvi 👍

Hyvinvoinnin teemakokonaisuudessa painopisteinä ovat vaikuttavat ja oikea-aikaiset peruspalvelut sekä kunnan uusi rooli toimia erilaisten toiminnan mahdollistajana. Painopisteissä korostuvat panostukset kunnan lapsiperhemyönteisyyteen samalla kun mahdollistetaan parempaa arkea kaikenikäisille muun muassa monipuolisten kulttuuri- ja liikuntapalveluiden avulla. Myös nurmijärveläisten työllistymisen edellytyksistä huolehtiminen nousee esiin samoin sosiaali- ja terveyspalveluiden uusjako.

Hyvinvoinnin teemakokonaisuuden voidaan nähdä kokonaisuutena kehittyneen positiiviseen suuntaan. Kunnan lapsiperhemyönteisyys on näkynyt panostuksissa peruspalveluihin sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseen. Näissä asukastyytyväisyys on myös ollut hyvällä tasolla. Kunnan lapsiperhemyönteisyydestä kertoo myös panostukset opetuksen tiloihin. Myös lapsiperheille suunnattujen tapahtumien sekä lasten kerhojen määrän kasvu kertovat panostuksista kunnan lapsiperhemyönteisyyteen samoin matalankynnyksen lähitapahtumien tarjoaminen sekä Kaiku-kortin käyttöönotto.

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden lisäksi parempaa arkea on mahdollistettu kaikenikäisille monipuolisten kulttuuri- ja liikuntapalveluiden avulla. Erityisesti on kehitetty ikäihmisten hyvinvointia ja yksinäisyyden torjumiseen tähtävää toimintaa.

Kunta on edistänyt nurmijärveläisten työllistymisen mahdollisuuksia mm. Nurmijärvi-lisän avulla. Lisän käyttöaste on kasvanut, joka kertoo Nurmijärvi-lisän tunnettuuden kasvusta sekä tarkoituksenmukaisuudesta. Myös luonteeltaan sitkeässä olevassa pitkäaikaistyöttömyydessä on tapahtunut laskua valtuustokauden ensimmäisellä puolikkaalla. Nuorisotyöttömyys on sen sijaan jatkanut kasvuaan myös kuluvalle valtuustokaudella.

Turvallisen ja monipuolisen asumisen Nurmijärvi 👍

Turvallisessa ja monipuolisessa asumisessa korostuvat asuin ympäristöjen kehittäminen näiden omien erityispiirteiden kautta sekä hallittu väestönkasvu. Kärkiajatuksena toimii näkemys siitä, että Nurmijärven kaikissa päätaajamissa kohtaavat luonnonrauha ja elävät keskustat. Väljyyttä, rauhaa ja vehreää idylliä on myös Nurmijärven monissa omaleimaisissa kylissä. Asumisratkaisut ovat monimuotoisia, päätaajamien keskusta-alueiden kehittämiseen panostetaan ja alueiden viihtyisä yleisilme on myös tärkeä veto- ja pitovoimatekijä. Väestönkasvun hallittavuudella puolestaan tähdätään vastuullisen taloudenpitoon ja kuntalaisten verorahojen tarkkaan käyttöön.

Asumisen teemaa on toteutettu monipuolisesti valtuustokauden ensimmäisellä puolikkaalla. Pientalotuotannon osuuden kasvattamisen mahdollisuuksia on lisätty, kun parhaillaan on rakentumassa ja seuraavaksi on tulossa osittain tai täysin pientalovaltaisia asuinalueita esimerkiksi Klaukkalassa Vanha-Klaukka ja Jokimetsä, Kirkonkylällä Heinoja ja Rajamäellä Kylänpää ja Uudenniitun alue. Alueiden rakentamisen pohjalla on kunnallistekniikan rakentamisen painotukset aiempien vuosien investointiohjelmassa. Haja-asutusalueiden rakentamismahdollisuuksia on edistetty Metsäkylän osayleiskaavan laadinnalla. Asuntotuotannon laatua ja monipuolisuutta on

pyritty varmistamaan vuonna 2023 hyväksytyllä asumisen ohjelmalla, joka keskittyy yhtiömuotoisen uudistuotannon ohjaamiseen.

Taajamien keskusta-alueiden kehittymisen edellytyksiä on parannettu muun muassa täydennysrakentamisen avulla ja myös keskeisten alueiden (Klaukkalassa Kyijynpuisto, Kirkonkylällä vanhan sähkölaitoksen alue) kaavamuutosten laadinnan keinoin. Pitkän aikavälin suunnittelun kulmakivenä toimiva kunnan palveluyksiköiden sijoittuminen hyvin saavutettaville alueille on lähtökohtana esimerkiksi Klaukkalan minipalveluverkkotyössä. Myös jatkossa investointeja sekä asunto- ja palvelutuotantoa kehitetään ja suunnitellaan tasapainoisuuden, hallittavuuden ja ennakoinnin keinoin.

Asuinviihtyisyyttä ja -turvallisuutta kuvaavat mittarit ovat sen sijaan kehittyneet epäsuotuisasti. Myös päivähoidon kapasiteetti on paikallisesti ollut koetuksella siitä huolimatta, että lasten määrä ei ole merkittävästi kasvanut. Tähän oot vaikuttaneet mm. muutokset varhaiskasvatukseen osallistumisen asteessa sekä pienten, alle 3-vuotiaiden, lasten määrän kasvu varhaiskasvatuksessa.

Elinvoimaisten elinkeinojen Nurmijärvi 👍

Elinkeinojen teeman toteutumisen edellytyksiä on luotu sekä perinteisin (tontinmyynti ja yritysneuvonta) että uusien avausten (matkailun kehittäminen) keinoin.

Strategiakaudella tavoitellaan työpaikkaomavaraisuuden nousua 70 prosenttiin. Valtuustokauden ensimmäisellä puolikkaalla on kunnan työpaikkaomavaraisuus pysytellyt 59 prosentissa. Sen sijaan työpaikkaomavaraisuuden taustalla vaikuttavien työpaikkojen määrä ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrä ovat kehittyneet suotuisasti. Myönteinen kehitys ei ole kuitenkaan riittänyt kasvattamaan työpaikkaomavaraisuutta.

Valtuustokauden ensimmäisellä puolikkaalla on tuettu monipuolisesti yritysten kehittymistä ja laajenemismahdollisuuksia. Työtä on tehty räätälöidyn yritysneuvonnan ja kaavoituksen avulla. Yritysneuvonnan kunta on ostanut palveluna Keski-Uudenmaan kehittämiskeskus KEUKElta, jonka neuvontapalveluita suosittelisi lähes jokainen asiakas.

Logistisesti erinomainen sijainti sekä kunnan yritysasiakasprosessien asiakaslähtöinen ote johti vuonna 2023 merkittävään maakauppa Keskon kanssa Ilvesvuori Pohjoisen yritysalueesta. Maakauppa kiihdytti kuitenkin tarvetta löytää uusia yritysalueita.

Nurmijärven myönteinen kuntaimago on näkynyt myös hyvinä sijoituksina Taloustutkimuksen teettämässä kuntien imago tutkimuksissa.

Valtuustokauden ensimmäisellä puolikkaalla tehtiin myös uutta aluevaltausta, kun matkailun, kulttuurin ja tapahtumatoiminnan toimintaedellytysten tarkemmista toimista linjattiin Nurmijärven kunnan uudessa Kulttuuri-, matkailu- ja tapahtumaohjelmassa. Matkailun kehittämiseen on panostettu kokonaisvaltaisesti valtuustokauden ensimmäisellä puolikkaalla, jonka aikana on myös matkailu- ja kulttuuritoimialojen sekä ravitsemustoiminnan työpaikat olleet kunnassa kasvussa. Alan yrityskanta on sen sijaan hieman laskenut.

Toimintaperiaatteet: asukas- ja asiakaslähtöisyys, vastuullisuus ja rohkeus 🖱️

Toimintaperiaatteiden (asukas- ja asiakaslähtöisyys, vastuullisuus ja rohkeus) toteutumista kuvaavat luvut ovat tietyiltä osin kehittyneet epäsuotuisasti viimeisen vuoden aikana, mutta yleisnäkymä on positiivinen. Erityisesti vastuullisuuden alla olevien talouden ja ilmastonäkökulmien huomioimiseen sekä rohkeuden toimintaperiaatteen toteutumiseen tulee kiinnittää huomiota. Samaan aikaan monista toimintaperiaatteiksi kirjatuista asioista on myös viestitty ahkerasti. Esimerkiksi vastuullisuuden alla olevasta kunnan taloudesta on viestitty avoimesti ja laajasti ja lisäksi päätösviestintää on lisätty erityisesti lautakuntien päätösviestintää kehittämällä. Ilmastonäkökulmia on tuotu esiin enenevässä määrin perustetun ilmastotyöryhmän sekä laaditun toimenpideohjelman avulla. Osaltaan viestinnän lisäämisellä ja avoimuudella on yhteys tietoisuuden lisääntymiseen ja sitä kautta myös tyytymättömyyden kasvuun, mutta samalla kunnan viestinnän arvosanan nousu kertoo kuntalaisten tyytyväisyydestä tiedottamiseen.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää:

1. esittää valtuustolle tilikauden 2023 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Tuloutetaan suunnitelman mukaan kunnan poistoeroa 12 500,00 euroa,

Kohdistetaan Klaukkalan uuden päiväkodin investointihankkeeseen 8 000 000,00 euron investointivaraus,

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 1 951 796,07 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille,

Aleksia liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 205 524,47 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille,

Nurmijärven kunnan tilikauden ylijäämä 12 925 209,78 euroa siirretään edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

2. Allekirjoittaa tilikauden 2023 tilinpäätöksen liitteineen ja jättää sen tilintarkastajan tarkastettavaksi,

3. saattaa tilikauden 2023 tilinpäätöksen liitteineen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi,

4. oikeuttaa talouspalvelut tekemään mahdolliset tarvittavat tekniset korjaukset tilinpäätösasiakirjaan.

5. merkitä tiedoksi strategian toteutumisen valtuustokauden puolivälisarvioinnin ja esittää tämän edelleen tiedoksi merkittäväksi tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle.

Valmistelija

talousjohtaja Erno Kontio, [erno.kontio\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:erno.kontio(at)nurmijarvi.fi)
taloussuunnittelupäällikkö Maiju Paaso, [maju.paaso\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:maju.paaso(at)nurmijarvi.fi)
hallintojohtaja Katja Vuorinen, [katja.vuorinen\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:katja.vuorinen(at)nurmijarvi.fi)
sivistysjohtaja Tiina Hirvonen, [tiina.hirvonen\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:tiina.hirvonen(at)nurmijarvi.fi)
tekninen johtaja Juha Oksanen, [juha.oksanen\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:juha.oksanen(at)nurmijarvi.fi)

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta 21.05.2024 § 44
320/02.02.01/2024

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 25.3.2024 Nurmijärven kunnan ja kuntakonsernin tilinpäätöksen vuodelta 2023 ja luovutti sen tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä teki valtuustolle esityksen tilikauden 2023 tuloksen käsittelystä.

Kuntalain 113 §:ssä todetaan, että valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös viimeistään kesäkuun loppuun mennessä. Samassa yhteydessä käsitellään tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille.

Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus. Tilintarkastuskertomuksen valmistelu valtuuston käsittelyyn on kuntalaissa määrätty tarkastuslautakunnan tehtäväksi.

Nurmijärven kunnan vastuunalainen tilintarkastaja on tarkastanut vuoden 2023 tilinpäätöksen, ja hän luovuttaa tilintarkastuskertomuksen kokouksessa. Kunnan vastuunalainen tilintarkastaja esittelee tilintarkastuksen yhteenvetoraportin ja tilintarkastuskertomuksen.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Tarkastuslautakunta toimittaa tilintarkastuskertomuksen valtuustolle tiedoksi ja toteaa, että tarkastuskertomus ei sisällä sellaista muistutusta, josta olisi hankittava asianomaisen selitys tai kunnanhallituksen lausunto.

Tarkastuslautakunta merkitsee tilintarkastuksen yhteenvetoraportin vuodelta 2023 tiedoksi ja antaa sen kunnanhallitukselle tiedoksi ja toimenpiteitä varten.

Tarkastuslautakunta päättää esittää valtuustolle, että

- se hyväksyy vuoden 2023 tilinpäätöksen ja
- myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023.

Pöytäkirja hyväksytään ja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valmistelija

talousjohtaja Erno Kontio, erno.kontio@nurmijarvi.fi
taloussuunnittelupäällikkö Maiju Paaso, maju.paaso@nurmijarvi.fi
hallintojohtaja Katja Vuorinen, katja.vuorinen@nurmijarvi.fi
sivistysjohtaja Tiina Hirvonen, tiina.hirvonen@nurmijarvi.fi
tekninen johtaja Juha Oksanen, juha.oksanen@nurmijarvi.fi

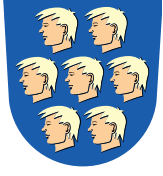
Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja hyväksyttiin ja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite1	Strategian toteutuminen ja strategian tavoitteet TP_2023_PDF
Liite2	Kuntastrategian toteutuminen_valtuustokauden puoliväliarviointi_VALMIS
Liite3	Nurmijärven kunnan tilinpäätös 2023_allekirjoitettu kaikki
Liite4	Nurmijärven kunta Tilintarkastuskertomus 2023 allekirjoitettu

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023

Tarkastuslautakunta 21.05.2024 § 45
381/00.03.00/2024

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta on arvioinut kunnan ja kuntakonsernin toimintaa vuodelta 2023 ja esittää arviointikertomuksessa arviointinsa tulokset.

Kuntalain mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Lausunnon perustaksi hallituksen on suositeltavaa pyytää muilta toimielimiltä tarvittavat vastineet arviointikertomuksesta.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan on valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tämän säännöksen mukaisesti asian valtuustolle esittelee tarkastuslautakunta.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Tarkastuslautakunta allekirjoittaa vuoden 2023 arviointikertomuksen ja liittää sen pöytäkirjaan sekä

- luovuttaa arviointikertomuksen valtuustolle tiedoksi ja käsiteltäväksi,
- esittää valtuustolle, että valtuusto velvoittaisi kunnanhallituksen ja lautakunnat käsittelemään arviointikertomuksen ja raportoimaan valtuustolle kuluvan vuoden aikana kertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä.

Pöytäkirja hyväksytään ja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja hyväksyttiin ja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Liitteet

Numero Otsikko

Liite5 Nurmijärven kunnan arviointikertomus vuodelta 2023_allekirjoitettu

Kehitys- ja keskusteluasiat

Tarkastuslautakunta 21.05.2024 § 46

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Tarkastuslautakunta keskustelee.

Päätös

Tarkastuslautakunta

- kiittää KPMG Oy:tä hyvästä yhteistyöstä sekä
- sopii erikseen ennen kesätaukoa tapaamisen uuden tilintarkastustoimijan kanssa.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 41, § 42, § 43, § 44, § 45, § 46

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHhI 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- vaaliviranomaisen tekemää päätöstä (VaaliL 45, 66 ja 83 §).